
Protokoll

Regionstyrelsen

27 april 2022

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 27 april 2022, klockan 09.00–13.00
Beslutande	Eva Nypelius (C), ordförande Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande Stefan Nypelius (C) Fredrik Gradelius (C) Bibbi Olsson (C), tjug ersättare Andreas Unger (M) Sara Vilhelmsson (M), tjug ersättare Claes Nysell (L) Filip Reinhag (S) Aino Friberg Hansson (S) Håkan Ericsson (S) Tommy Gardell (S) Saga Carlgren (V) Katarina Krusell (MP) Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Karl-Johan Boberg (C) Ola Björkqvist (KD) Helena Bogsjö (S) Thomas Gustafson (V) Agnes Lundgren (Fi)
Övriga	Marie Engström, stadssekreterare , RSF Emily Diab, strateg, RSF, § 107-108 Peter Lindvall, regiondirektör, RSF Malena Bendelin, strateg, RSF, § 86 Lena Johansson, strateg, RSF, § 102 Rikard von Zweigbergk, enhetschef , RSF, § 109
Datum för justering	2022-04-27
Paragrafer	§ 102 och 107–108 justerades omedelbart
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Marie Engström Ordförande Eva Nypelius Justerare Aino Friberg Hansson

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2022-04-27
Protokollet anslås	2022-04-28
Anslaget tas ned	2022-05-20
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 102	Framtagande av förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033/2037	5
RS § 107	Flyktingsituationen med anledning av Ukraina	8
RS § 108	Remiss av Utkast till Lagrådsremiss Åtgärder för en jämnare fördelning av boendet för vissa skyddsbehövande	11

RS § 102 Framtagande av förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur 2022- 2033/2037

Ärendenummer: RS 2020/1714
Paragraf föregående instans: AU § 69

Regionstyrelsens beslut

- Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur godkänns och överlämnas till Infrastrukturdepartementet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen har gett länen möjlighet att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur för perioden 2022-2033. Länsplanerna ska vara inlämnade till infrastrukturdepartementet senast den 30 april. Därefter kommer regeringen att analysera lärens förslag och fatta beslut om vilka definitiva ramar som tilldelas respektive länsplan. Efter regeringens beslut om ramar ska länsplaneupprättarna fastställa länsplanerna.

Den preliminära ekonomiska ramen för planperioden uppgår för Gotlands del till 273 miljoner kronor. För de fyra första år är ramen ca 25 miljoner kronor per år.

I planen föreslås åtgärder inom tre åtgärdsområden och två större objekt:

- Cykelutveckling
- Trafiksäkerhet och kollektivtrafik
- Statlig medfinansiering
- Klinthamn, korsning
- Visborg, korsning

Bedömning

Förslaget till länsplan för regional transportinfrastruktur är framtaget enligt de riktlinjer regeringen gett. Underlaget är remitterat för synpunkter som medfört några förändringar i det nu aktuella förslaget.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur, ska regionerna upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. För att länsplaneupprättarna ska kunna ta del av nationella medel för infrastruktur gav

regeringen i juni 2021 regionerna möjlighet att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur för perioden 2022–2033.

2. Ekonomiskt perspektiv

I länsplanen finns möjlighet att med statliga medel medfinansiera kommunala trafikinvesteringar med max 50 %. Tekniska nämndens arbetsutskott har noterat att det under perioden 2022-2033 finns 68 miljoner tillgängliga för medfinansiering av olika projekt. För att Region Gotland ska kunna tillgodogöra sig dessa medel måste motsvarande belopp budgeteras i Regionens budget under perioden.

3. Barnperspektiv

I underlaget beskrivs oskyddade trafikanters behov, till vilka barn och unga (och äldre) ofta hör.

4. Jämställdhetsperspektiv

I underlaget för planen beskrivs i viss utsträckning skilda gruppers olika användning av kommunikationsmedel.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

I underlaget beskrivs Gotlands förutsättningar, bland annat vad gäller det väl spridda boendet och näringslivet, vilket därmed gör att behovet av ett säkert och funktionellt vägnät gäller hela Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

En miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram. Den är avgränsad till fyra fokusområden. Den visar relativt liten påverkan på fokusområde klimat, mycket liten påverkan på fokusområde landskap, positiv påverkan på fokusområde livskvalitet och hälsa samt liten eller ingen påverkan på luftkvaliteten. Planen bedöms i huvudsak ha en något positiv påverkan på relevanta miljömål och bedöms medverka till uppfyllelse av de transportpolitiska målen.

Arbetsutskottet föreslog att Länsplanen kompletteras med de redovisade tillkommande förändringarna utifrån inkomna remissvar samt ett antal förtydliganden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lena Johansson, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag som inkluderar begärda kompletteringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till länsplan

Förslag till länsplan, bilaga 8.1 Sammanställning

Förslag till länsplan, bilaga 8.2 Miljökonsekvensbeskrivning

Förslag till länsplan, bilaga 8.3 Säkra skolvägar och trafikmiljöer

Sammanställning inkomna remissvar

Remissvaren

Uppdrag, regeringen juni 2021

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-17

Skickas till

Infrastrukturdepartementet

RS § 107 Flyktingsituationen med anledning av Ukraina

Ärendenummer: RS 2022/664
Paragraf föregående instans: AU § 75

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar göra förberedelserna för en långsiktig hantering utifrån förändrad lagstiftning och krav på att kunna ta emot ett relativt stort antal flyktingar.
- Regionstyrelsens ordförande ges delegation att teckna eventuella avtal mellan Region Gotland och Migrationsverket i syfte att säkerställa att massflyktingar från Ukraina som redan har påbörjat en etablering på Gotland inte tvingas flytta till Migrationsverkets boenden på fastlandet i det fall de inte kan bo kvar i eget boende på Gotland.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Vid regionstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 6 april 2022 informerades utskottet om hur förvaltningen arbetar med flyktingmottagande och samordning, samt hur boendesituationen ser ut på kort och lång sikt för de massflyktingar från Ukraina som befinner sig på Gotland. På mötet formulerades en politisk vilja att säkerställa att de massflyktingar som redan påbörjat en etablering på Gotland inte tvingas flytta till boenden på fastlandet, i samband med en minskad tillgänglighet till boende under turistsäsongen och i samband med att ny lagstiftning för boendeanvisning träder i kraft enligt regeringens plan, 1 juli 2022.

Arbetsutskottet enades därför om att regionstyrelseförvaltningen skulle återkomma med en återrapportering om det fortsatta beredskapsarbetet vid regionstyrelsens sammanträde den 27 april 2022, samt att arbetet med boendefrågan skulle fortgå.

Migrationsverket har det lagstadgade huvudansvaret för att tillhandahålla boende och bistånd för asylsökande och personer som beviljats skydd enligt det så kallade massflyktsdirektivet (TPD). I syfte att på ett ordnat sätt kunna lösa boendesituationen för skyddsbehövande enligt TPD och för att åstadkomma en jämnare boendefördelning mellan Sveriges kommuner och regioner har regeringen upprättat ett utkast till lagrådsremiss innehållande förslag på ny lagstiftning. Lagstiftningen skulle medföra att kommunerna ges utökade befogenheter att bistå Migrationsverket i arbetet med att ordna boende för de som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

Enligt uppdrag från regeringen har Migrationsverket redan nu fastställt en fördelning på länsnivå, med förslag om fördelningstal på kommunnivå. Fördelningsnyckeln är framtagen enligt den modell som redan används för bosättning av nyanlända och kvotflyktingar enligt bosättningslagen. Fastställt anvisningstal till Gotland är 540 som sedan ska avräknas för skyddsbehövande enligt TPD som redan vistas inom regionen.

Mot denna bakgrund och i syfte att förse politiken med ett grundligt underlag för att identifiera åtgärdsbehov framgent, redogör regionstyrelseförvaltningen i förevarande tjänsteskrivelse för hur gällande och föreslagen lagstiftning samt ansvarsfördelning ser ut. Vidare beskrivs de överväganden som bör beaktas vid eventuella politiska beslut avseende flyktingmottagandet och boendefrågan.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser ett tydligt behov av att fortsatt arbeta med att ha god beredskap för att på kort och lång sikt kunna ta emot och tillhandahålla boende för de hundratal massflyktingar som kan anvisas till Gotland. Kontinuerlig samverkan och samordning pågår därför med berörda förvaltningar för att identifiera behov av åtgärder och eventuella beslut som kan behöva fattas för att fullgöra förvaltningarnas uppdrag. Det är av särskild vikt att inventera hur förvaltningen inom ramen för ordinarie strukturer kan förbereda för ett betydligt större antal anvisningar inom kort.

Avseende den politiskt formulerade viljan att ha beredskap för att hjälpa de personer som kan komma att tvingas flytta till fastlandet under perioden fram till 1 juli 2022, ser regionstyrelseförvaltningen att det främsta verktyget bör vara en fortsatt nära dialog med Migrationsverket och övriga berörda aktörer såsom Länsstyrelsen och SKR. Mot bakgrund av att regionen enligt gällande regelverk inte har befogenhet att anordna boenden för skyddsbehövande enligt TPD bör dialogen med Migrationsverket innefatta diskussioner om hur vi kan hitta humana och lagenliga lösningar för massflyktingar på Gotland samt hur den fortsatta processen avseende boendeanvisningar till Gotland är tänkt att se ut.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Som nämnts ovan och mot bakgrund av regeringens uttalanden i aktuell lagrådsremiss, har kommuner idag inte befogenhet att anordna boenden till asylsökande. Eftersom det statliga ansvaret för boende framgår av LMA, skulle en sådan lösning därmed sannolikt vara i strid med kommunallagens 2 kap 2 §, där kommuners befogenheter fastställs.

2. Ekonomiskt perspektiv

Regeringens utkast till lagrådsremiss innehåller som framgår ovan ett förslag om att kommuner ska ersättas för kostnader som utgår vid anordnande av boende till anvisade massflyktingar. Dessa ersättningar ska utbetalas som

schablonbelopp. Innan lagens ikraftträdande finns det ingen möjlighet för kommuner att utkräva ersättning för kostnader för anordnande av boende då detta ansvar enligt lag ligger hos staten.

3. Barnperspektiv

Av de barn som kommer från Ukraina är majoriteten barn i familj och endast en liten andel är ensamkommande. Gotland har än så länge inte fått några anvisningar av ensamkommande barn.

Enlig TPD har barn rätt till skolgång. På Gotland hade man vecka 16, inom ramen för den så kallade "Lotsen", som är en inlussning till skola för nyanlända, 21 elever från Ukraina. Visbygymnasiet startar 25 april en ukrainsk gymnasieklass. Det finns ett humanitärt barnperspektiv att ta hänsyn till avseende den omställning i vardagen som det kan innebära för de barn och ungdomar som nu har börjat skola på Gotland om de skulle behöva flytta till fastlandet.

4. Jämställdhetsperspektiv

En stor andel av de massflyktingar som anlant till Europa och Sverige är kvinnor och barn. Migrationsverkets lägesbild 20 april visade att 15 701 av de som ansökt om skydd är vuxna kvinnor och 11 853 är vuxna män.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Inom ordinarie process för boendeanvisningar kan samtliga serviceorter bli aktuella: Fårösund, Slite, Lärbro, Roma, Hemse och Visby. Eftersom de anvisade inte har bil måste det finnas närhet till skola och mataffär. I nödläge har man placerat på andra ställen, men det innebär ofta stora problem.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuell.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Emily Diab, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utkast till lagrådsremiss, åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande, inkom 2022-04-08

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-26

RS § 108 Remiss av Utkast till Lagrådsremiss Åtgärder för en jämnare fördelning av boendet för vissa skyddsbehövande

Ärendenummer: RS 2022/632

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsens ordförande ges delegation att fatta beslut om att remissyttrande gällande *Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande* (utkast till lagrådsremiss) överlämnas till justitiedepartementet enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Migrationsverket har för närvarande det lagstadgade huvudansvaret för att tillhandahålla boende och bistånd för asylsökande och personer som beviljats skydd enligt det så kallade massflyktsdirektivet (TPD).

I syfte att på ett ordnat sätt kunna lösa boendsituationen för skyddsbehövande enligt TPD och för att åstadkomma en jämnare boendefördelning mellan Sveriges kommuner och regioner har regeringen upprättat ett utkast till lagrådsremiss innehållande förslag på ny lagstiftning. Lagstiftningen skulle innebära att kommuner ges utökade befogenheter att bistå Migrationsverket i arbetet med att ordna boende för de som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt TPD och att Migrationsverket ges stöd i lag för att kunna anvisa en kommun för boende. Lagstiftningen föreslås träda i kraft 1 juli 2022.

Regionstyrelseförvaltningen har tagit fram ett utkast till remissvar i vilket Region Gotlands synpunkter på regeringens förslag till lagrådsremiss framgår.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsens ordförande ges delegation att fatta beslut om att remissyttrande gällande *Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande* (utkast till lagrådsremiss) överlämnas till justitiedepartementet enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Emily Diab, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. *Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande* (utkast till lagrådsremiss), inkom 2022-04-08

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-26

Skickas till

Remissvar översändes till justitiedepartementet